TILSYNSRÅDET FOR KRIMINALOMSORGEN

TILSYNSRAPPORT

Bredtveit fengsel, avdeling B2

4. februar 2026

Innholdsfortegnelse

1. Innledning ... 3
1.1. Tilsynsrådet for kriminalomsorgen ... 3
1.2. Gjennomføring av tilsynet ... 3
2. Tilsynsrådets vurderinger ... 4
2.1. Avdeling B2 og innsattbefolkningen ... 4
2.1.1. Overordnet om fengselet ... 4
2.1.2. Innsatte med funksjonsnedsettelser ... 4
2.1.3. Innsatte med behov for tolk ... 5
2.2. Brukermedvirkning ... 5
2.3. Sysselsetting- og aktivitetstilbud ... 6
2.3.1. Arbeidsdrift ... 6
2.3.2. Skole ... 7
2.3.3. Andre aktiviteter ... 7
2.4. Mattilbudet ... 7
2.5. Rusprøver og reaksjoner ... 8
2.6. Om selvdrapsrisiko og selvdrap ... 8
2.7. Tilgang til helsetjenester ... 9
2.8. Kontakt med familie og venner ... 9
2.8.1. Innledning ... 9
2.8.2. Ringetid ... 9
2.8.3. Besøk ... 10
2.9. Tilbakeføring ... 10
2.9.1. BRIK-kartlegginger og overføring til andre enheter ... 10
2.9.2. Kontaktbetjentordningen ... 11
2.9.3. Frigang ... 11
2.9.4. Saksbehandling ... 12
3. Tilsynsrådets anbefalinger ... 13
4. Tilbakemelding og oppfølging ... 16

1. Innledning

1.1. Tilsynsrådet for kriminalomsorgen

Det nasjonale Tilsynsrådet for kriminalomsorgen ble etablert 1. januar 2025.[1] Tilsynsrådet er uavhengig i sitt arbeid og kan ikke instrueres om lovtolkning eller skjønnsutøvelse. Tilsynsrådet består av en fast ledelse på tre personer: Verna Rege Nilssen, Oddvar Thorbjørnsen Faltin og Tonje Lilaas Larsen. Den lokale forankringen er videreført gjennom Tilsynsrådets fylkesbaserte sammensetning med lokale medlemmer. Sivilrettsforvaltningen har oppgaven som sekretariat for Tilsynsrådet.

Tilsynsrådet skal føre tilsyn med at personer som er innsatt i kriminalomsorgens institusjoner, behandles i samsvar med gjeldende rett og at deres velferd ivaretas. Tilsynsrådet skal også føre tilsyn med at personer som gjennomfører varetekt eller straff utenfor institusjon, behandles i samsvar med gjeldende rett.

Tilsynsrådet kan ta opp saker av eget tiltak eller etter henvendelse fra innsatte, domfelte, siktede, botlagte, pårørende eller ansatte.

Tilsynsbesøket kan varsles på forhånd eller være uanmeldte. Domfelte og innsatte har rett til å kommunisere fortrolig med Tilsynsrådet og sekretariatet.[2]

Tilsynsrådet og sekretariatet har taushetsplikt etter forvaltningsloven. Taushetsplikten omfatter også forhold av betydning for sikkerheten i kriminalomsorgens institusjoner eller for gjennomføreringen av straff utenfor fengsel.[3]

Det skal skrives en tilsynsrapport etter hvert tilsyn.[4]

1.2. Gjennomføring av tilsynet

Onsdag 4. februar 2026 var Tilsynsrådet på tilsyn i Bredtveit fengsel, avdeling B2 (heretter Bredtveit fengsel) fra kl. 9:30 til kl. 16:00.

Følgende personer deltok fra Tilsynsrådet:

- Oddvar Thorbjørnsen Faltin (nestleder)
- Diana Susann Gledje Matberg (lokalt medlem)
- Sara Amundsen Faugli (lokalt medlem)
- Adrian Leander Skagen (sekretariatet)

Bredtveit fengsel ble varslet om tilsynsbesøket i brev 18. desember 2025. Det ble innhentet dokumentasjon i forkant og etterkant av tilsynet.

Rapporten bygger i hovedsak på informasjon fra fengselsledelsen, samtaler med ansatte og innsatte, egne observasjoner og mottatt dokumentasjon.

Vi fikk informasjon om at Kriminalomsorgen er i ferd med å finne nye lokaler eller rehabilitere nåværende lokaler. Anbefalingene i denne rapporten er knyttet til nåværende bygningsmasse, men vi har en forventning om at fengselet tar med seg innspillene i det videre arbeidet med en fremtidig fengselslokasjon.

Fengselet bistod velvillig under gjennomføringen av besøket.

---

[1] Tilsynsrådet for kriminalomsorgen er opprettet i medhold av straffegjennomføringsloven kapittel 2 A, se Prop. 46 L (2022–2023). Tilsynsrådets ansvar og oppgaver er nærmere regulert i forskrift om tilsynsrådet for kriminalomsorgen.
[2] Straffegjennomføringsloven § 9 a.
[3] Straffegjennomføringsloven § 9 c første ledd.
[4] Forskrift om tilsynsrådet for kriminalomsorgen § 7.

2. Tilsynsrådets vurderinger

2.1. Avdeling B2 og innsattbefolkningen

2.1.1. Overordnet om fengselet

Avdeling B2 er lavsikkerhetsavdelingen ved Bredtveit fengsel, og er plassert på Kalbakken i Oslo kommune. På tilsynstidspunktet var to av cellene stengt på grunn av vedlikehold, slik at fengselet hadde plass til 17 innsatte. Ved tilsynstidspunktet var det ni innsatte i fengselet.

Fengselet tar imot alle typer kvinnelige domfelte, og har også plasser til forvaringsdømte. På tilsynstidspunktet var det ingen innsatte under 25 år, eller innsatte med behov for særlig tilrettelegging i avdelingen. Fengselet hadde én innsatt som var dømt til forvaring.

Fengselet består av ett bygg med to etasjer. En del av cellene hadde ikke eget toalett eller rennende vann. Flere av cellene fremstod som romslige, og noen av dem hadde en egen balkong.

Tilsynsrådet har fått informasjon om at det tidligere er blitt funnet mugg i kjølelageret på kjøkkenet. Fengselet oppga at dette ble håndtert for flere måneder siden, men ifølge opplysninger som Tilsynsrådet har mottatt har dette også vært et problem i nyere tid. Under tilsynet observerte Tilsynsrådet at vifta på kjøkkenet ikke var fullstendig rengjort.

I flere sammenhenger omtales de innsatte med betegnelsen jenter, som for eksempel gangjenter, kjøkkenjenter og lignende. Under tilsynet ble også hele innsattbefolkningen omtalt som «jentene». Slike betegnelser kan oppleves umyndiggjørende og nedlatende. Tilsynsrådet mener betegnelsen er utdatert. Alternative betegnelser kan for eksempel være avdelingsassistent og kjøkkenassistent.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for god hygiene på avdelingen, særlig der det oppbevares mat.
- finner mer respektfulle måter å omtale innsattpopulasjonen.

2.1.2. Innsatte med funksjonsnedsettelser

Alle cellene befinner seg i andre etasje. Det er ikke heis mellom etasjene, og cellene er ikke tilrettelagt for innsatte med behov for rullestol. Tilsynsrådet påpeker at mangel på tilpassede celler, som kan medføre at innsatte med funksjonsnedsettelser i høysikkerhetsfengsel ikke kan overføres til lavsikkerhetsfengsel, kan utgjøre diskriminering.[5]

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for å kunne ta imot innsatte med funksjonsnedsettelser.

[5] Likestillings- og diskrimineringsloven § 6.

2.1.3. Innsatte med behov for tolk

Bredtveit fengsel har hatt flere innsatte som ikke snakker godt norsk det siste året, men har kun brukt tolk i ett tilfelle. Tilsynsrådet påpeker at det ikke er registrert noen tolketime da fengselet gjennomførte en BRIK-kartlegging med en innsatt som ikke hadde norsk som morsmål og snakket «litt norsk».

Fengselet oppga at de ikke brukte tolk i den daglige driften, men at de benyttet seg av ansattes språkkompetanser og bistand fra innsatte som kunne oversette mer daglige beskjeder. Fengselet forklarte at de forsøker å bruke tolk, men at det er krevende fordi kriminalomsorgen ikke har en felles tolketjeneste. Dette medfører at de ansatte må ringe én og én tolk i tolkeregisteret. Dette kan i noen tilfeller føre til unnlatelse av tolkebruk.

I etterkant av tilsynet har vi fått informasjon om at fengselet har en rutine som regulerer når tolk skal benyttes og hvilke vurderinger som skal foretas i den enkelte sak. Denne rutinen ble opprettet i september 2025 og skal ha blitt revidert i mai 2026.

Bredtveit fengsel skal bruke «tolk når det er nødvendig for å ivareta hensynet til rettssikkerhet eller for å yte forsvarlig hjelp og tjeneste».[6] Fengselet må sikre at innsatte som ikke kan kommunisere med fengselet på norsk, forstår innholdet i vedtak og informasjon fra fengselet. Fengselet bør, så langt som mulig, ikke legge opp til at fengselet får hjelp av medinnsatte til å tolke, spesielt når det gjelder sensitive opplysninger. Tilsynsrådet bemerker også at innsatte som kan gjøre seg forstått på norsk, likevel kan ha behov for tolk for å forstå mer kompliserte vedtak.

Tilsynsrådet viser ellers til Sivilombudets rapport 24. april 2025 om bruk av tolk i fengsel. I rapporten understreker Sivilombudet at god kommunikasjon er avgjørende for at staten skal kunne ivareta sitt ansvar for å beskytte den innsatte. Dette gjelder spesielt for å forebygge selvskading og selvdrap, men også for å forebygge konflikter og bruk av tvang.[7]

Tilsynsrådet mener at Bredtveit fengsel ikke bruker tolk i alle tilfeller hvor det er påkrevd.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- sikrer at innsatte som ikke kan kommunisere med fengselet på norsk, forstår innholdet i vedtak og informasjon fra fengselet. I den utstrekning det er nødvendig, må Bredtveit fengsel benytte tolk.

2.2. Brukermedvirkning

Kontaktutvalget er et organ bestående av innsattrepresentanter fra fengselets avdelinger, og er ment å ivareta innsattes medvirkning. Kontaktutvalget deltar i møter med fengselet, og formidler de innsattes behov og meninger.

Fengselets kontaktutvalg består av en innsattrepresentant som jevnlig møter fengselets ledelse. Fengselet oppga at de kun hadde en innsattrepresentant fordi det er vanlig med en innsattrepresentant fra hver avdeling, og i fengselet har de bare har én avdeling.

Selv om Bredtveit er et lite fengsel, stiller Tilsynsrådet spørsmål ved om antallet innsattrepresentanter er tilstrekkelig for å representere mangfoldet i innsattpopulasjonen.

[6] Tolkeloven § 6 første ledd, jf. § 2 andre og tredje ledd.
[7] Sivilombudet, 2025, bruk av tolk i norske fengsler, s. 13.

Flere innsattrepresentanter vil også jevne ut maktbalansen i møtene med fengselets ledelse, og avlaste den ene innsattrepresentanten.

Tilsynsrådet har oppfattet at flere innsatte mener at saker som løftes til ledelsen, ikke blir fulgt opp. Tilsynsrådet anbefaler at innsattrepresentanten får ansvaret for å skrive referat fra møtene, og at fengselet har ansvaret for å gi en skriftlig tilbakemelding etter hvert møte med kontaktutvalget.

Tilsynsrådet fikk inntrykk av at de innsatte har liten mulighet til å påvirke sin hverdag. Tilsynsrådet viser særlig til at innsatte på tilsynstidspunktet opplevde at de ikke ble involvert i samarbeidet med Røde Kors om midlertidige aktivitetstilbud. De hadde heller ikke vært involvert i planleggingen av ny lokasjon og utforming av fremtidige Bredtveit fengsel, avdeling B2. Tilsynsrådet mener at dette er prosesser som de innsatte bør få mulighet til å medvirke i.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- styrker kontaktutvalget.
- gir innsattrepresentanten ansvaret for å skrive referat fra møtene.
- får ansvaret for å gi en skriftlig tilbakemelding etter hvert møte med kontaktutvalget.
- sikrer at de innsatte inkluderes i arbeidet med å finne og utvikle en ny lokasjon for avdeling B2.

2.3. Sysselsetting- og aktivitetstilbud

2.3.1. Arbeidsdrift

Innsatte har som utgangspunkt rett til fellesskap med andre innsatte, og fengselet skal legge til rette for at de innsatte får et aktivitetstilbud.[8] Straffegjennomføringsloven regulerer ikke innholdet eller mengden av dette tilbudet, men det skal gjøres «så langt det er praktisk mulig».[9]

Ved Bredtveit fengsel er det tilbud om sysselsetting ved verkstedet, der de syr og arbeider med annet håndarbeid. I tillegg har innsatte vaskejobb, jobb på vaskeriet eller kjøkkenet. Aktivitetsprosenten var på tilsynstidspunktet 69 prosent. Fengselet estimerte at de innsatte brukte et par timer på oppgavene som gangjente/avdelingsassistent (vask av gang), i vaskeriet og på kjøkkenet. Samtidig forutsetter fengselets dagsplan at de innsatte er sysselsatt fra klokken 9 til klokken 15.

Tilsynsrådet oppfattet at flere innsatte opplevde verkstedstilbudet som monotont. I tillegg fører ikke tilbudet frem til et fagbrev eller kompetansebevis. Aktivitetstilbudet bidrar derfor ikke til å styrke de innsattes mulighet for å få jobb ved frigang eller etter løslatelse.

Fengselet oppga at de kun hadde én verkstedsbetjent som var ansvarlig for verkstedet. Dette medfører at sysselsetting blir avlyst dersom denne betjenten er fraværende.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for å tilby mer omfattende og mer meningsfylt sysselsetting.
- sikrer en vikarordning slik at sysselsettingen avlyses sjeldnere.

[8] Straffegjennomføringsloven § 17 og 18.
[9] Straffegjennomføringsloven § 17 første ledd første punktum.

2.3.2. Skole

Mange av de innsatte var på tilsynstidspunktet i et utdanningsløp, enten i voksenopplæring eller høyere utdanning. Fengselet oppga at tekniske begrensninger og regelverket[10] medførte at de innsatte ikke hadde tilgang til digitale læremidler for å ta høyere utdanning.

Tilsynsrådet mener at selvstudier kan være et godt alternativ til dagens sysselsettingstilbud.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- styrker de innsattes muligheter til å ta høyere utdanning.

2.3.3. Andre aktiviteter

For å kompensere for den lave sysselsettingen har fengselet iverksatt flere kurs og aktiviteter for de innsatte, som matkurs i regi av Røde Kors og felles utganger til tiltak som Røverkaffe.[11] Fengselet oppga at de ønsket å få høner sommeren 2026. Tilsynsrådet synes disse tiltakene er positive, og forventer at de opprettholdes og følges opp sommeren 2026.

De innsatte hadde begrenset adgang til å bevege seg på fengselets uteområde. Det var en gressflate som de i liten grad kunne benytte. Det var også en gangsti på tomten til fengselet, som de innsatte ikke fikk lov til å bruke vinterstid, da det var for mørkt på ettermiddagen til at de ansatte kunne observere dem hele veien. Avhengig av hvem som var på jobb, hendte det også at det var tilbud om gå- eller løpeturer i nærområdet. Dette er noe de innsatte ønsker seg mer av.

Fengselet oppga på at de ikke hadde noen innsatte som selvisolerte seg på tilsynstidspunktet. Tilsynsrådet oppfattet likevel at mange innsatte tilbringer mye tid på cella i stedet for å være i fellesarealene. Dette er spesielt et problem under sysselsettingstiden på dagtid, når noen av de innsatte ikke er sysselsatt eller har fullført oppgavene sine for dagen. Tilsynsrådet er bekymret for ivaretakelsen av disse innsatte, og mener fengselet bør sikre at de får tilstrekkelig oppfølging.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- bedrer tilgangen til uteområder.
- sikrer oppfølging av innsatte som ikke deltar i fellesskap.

2.4. Mattilbudet

Tilsynsrådet ble informert om at det i et tidsrom på seks uker ble kastet 173 av 180 kg mat. De innsatte ga utrykk for at maten som serveres er uappetittlig og lite næringsrik. Innsatte hadde et ønske om å drive selvforpleining[12] i stedet. Som følge av at de ikke ønsker å spise maten de får servert, er det mange av de innsatte som lager seg egen mat, slik at avdelingen langt på vei har selvforpleining. Selvforpleining er allerede vanlig i mange fengsler, både på høyere og lavere sikkerhetsnivå.

De innsatte får gå på butikken en gang i uka, sammen med betjentene. Tilsynsrådet oppfattet at flere innsatte opplevde det som frustrerende at de ikke hadde adgang til

[10] Forskrift om straffegjennomføring § 3-20 tredje ledd.
[11] Tiltak i regi av Røde Kors, https://roverkaffe.no/.
[12] En ordning der de innsatte selv er ansvarlige for å kjøpe inn og lage egen mat.

tilbudsapper når de skulle handle.[13] De innsatte opplevde også at pengesummen de hadde å handle for var for liten, samt at de var kjent med at den er høyere i andre fengsler.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- innfører selvforpleining.

2.5. Rusprøver og reaksjoner

Tilsynsrådet oppfattet at fengselet alltid setter rustesting som et vilkår for å gjennomføre innvilgede permisjoner, også for innsatte som ikke har rusrelaterte dommer eller andre utfordringer med rusmidler.

Tilsynsrådet påpeker at det kun skal fastsettes vilkår dersom dette er «nødvendig for en sikkerhetsmessig forsvarlig gjennomføring av permisjonen»,[14] og stiller spørsmål ved nødvendigheten av å rusteste innsatte uten nærmere holdepunkter for at de kan komme til å ruse seg.

I 2025 traff fengselet syv vedtak om reaksjon, og alle disse reaksjonene var i form av skriftlig irettesettelse. Kun én innsatt ble overført til Bredtveit fengsel, avdeling høy sikkerhet, og fengselet oppga at dette var for å kunne ivareta hennes psykiske helseutfordringer bedre.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- vurderer om det er nødvendig å sette ruskontroll som vilkår for alle permisjoner.

2.6. Om selvdrapsrisiko og selvdrap

Alle innsatte ved Bredtveit fengsel gjennomgår kartlegging ved innsettelse, uavhengig av om de kommer direkte fra friheten eller overføres fra en annen enhet i kriminalomsorgen. Kartleggingen gjennomføres ifølge fengselet etter faste rutiner, og er en del av mottaksprosessen for samtlige innsatte.

Fengselet forklarte at de blir kjent med de innsattes fungering, behov og risikofaktorer gjennom daglige observasjoner og oppfølging fra kontaktbetjenten. Ut fra informasjon vi har mottatt, kan det imidlertid fremstå som om kontaktbetjentordningen i fengselet ikke fungerer optimalt.[15] Dette kan svekke fengselets evne til å oppdage risikofaktorer, blant annet ved at det vil kunne ta lang tid før nyinnsatte blir kjent med sin kontaktbetjent.

Tilsynsrådet påpeker at dersom det er nødvendig skal det brukes tolk under disse kartleggingene.[16]

Fengselet oppga at innsatte med stor selvmordsrisiko eller pågående selvskading i utgangspunktet ikke vil være egnet for plassering hos dem. Den eneste tilbakeføringen i 2025 ble gjennomført på grunn av selvskading.

[13] Likestilling- og diskrimineringsloven § 6.
[14] Straffegjennomføringsloven § 36 andre ledd første punktum.
[15] Se punkt 2.9.2.
[16] Tolkeloven § 6, jf. § 2 andre og tredje ledd.

Tilsynsrådet stiller spørsmål ved om overføring tilbake til høysikkerhetsfengsel, særlig et som er så belastet som Bredtveit fengsel, avdeling høy sikkerhet, er det beste for innsatte som selvskader eller har forhøyet selvdrapsrisiko. Viktige tiltak som samtaler, aktivisering, samhandling med helsetjeneste og økt kontakt med familie og nettverk[17] kan også gjennomføres i fengsel med lavere sikkerhetsnivå.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- så langt som mulig følger opp innsatte med forhøyet selvdrapsrisiko uten å overføre til fengsel med høyere sikkerhetsnivå.

2.7. Tilgang til helsetjenester

Bredtveit fengsel oppga at kommunen leverer helsetjenester til fengselet gjennom en avtale med den private tjenesten Dr. Dropin. Denne tjenesten har fast, kvinnelig, personale som følger opp de innsatte. Tilsynsrådet oppfattet at de innsatte er fornøyde med tilbudet.

I 2025 avlyste fengselet to helserelaterte fremstillinger på grunn av lav bemanning. Tilsynsrådet ser positivt på at det ikke var flere avlyste fremstillinger, men mener fengselet bør arbeide for at ingen fremstillinger, og spesielt helserelaterte fremstillinger, blir avlyst.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for at ingen fremstillinger, og spesielt helserelaterte fremstillinger, skal bli avlyst.

2.8. Kontakt med familie og venner

2.8.1. Innledning

Innsatte har rett til respekt for sitt privat- og familieliv.[18] Begrensninger i retten krever hjemmel i lov, og må være nødvendig og forholdsmessig. Det følger av straffegjennomføringsloven at innsatte som hovedregel skal kunne motta besøk og benytte telefon for å ringe innenfor tilmålt ringetid.[19] Det er videre vanlig at innsatte tilbys mulighet til å gjennomføre digitalt besøk ved bruk av nettbrett i fengsel (videosamtaler).

2.8.2. Ringetid

De innsatte ved Bredtveit fengsel har fri adgang til å ringe ut fra fengselets telefoner alle dager mellom klokken 7 og klokken 23. Fengselet bruker, i likhet med store deler av kriminalomsorgen, telefoner fra tjenesten Wind. Tilsynsrådet har fått opplyst at det ved bruk av Wind ofte er vanskelig å høre hva den andre personen i samtalen sier. Tilsynsrådet vurderer at dette vanskeliggjør de innsattes kontakt med omverdenen.

[17] Kriminalomsorgsdirektoratet, 2018, Forebygging og håndtering av selvskading, selvmordsforsøk og selvmord i fengsel, punkt 5 sjette avsnitt.
[18] Grunnloven § 102 første ledd og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen art. 8 nr. 1.
[19] Straffegjennomføringsloven §§ 31 og 32.

Utgangspunktet er at telefonsamtaler til og fra fengsel med lavere sikkerhetskontroll ikke skal kontrolleres.[20] Tilsynsrådet stiller spørsmål ved at fengselet bruker de dårligere og dyrere Wind-telefonene når behovet for kontroll ikke er tilstede.

Tilsynsrådet ber om tilbakemelding på

- om det er mulig å gi de innsatte tilgang til enkle mobiltelefoner i stedet for å bruke telefonene fra Wind.

2.8.3. Besøk

Bredtveit fengsel har kun ett besøksrom. Etter hva vi forsto, medførte dette tidvis at ikke alle som ønsket kunne få besøk på det tidspunktet de ville. Tilsynsrådet er kjent med at noen fengsler med lavere sikkerhetsnivå tillater de innsatte å ta imot besøk på cellene. Et slikt tilbud kan medføre at avdelingen kan ta imot flere besøk, og prioritere besøksrommet ved besøk fra barn.

Tilsynsrådet observerte at mange av lekene på besøksrommet er aldersspesifikke for små barn. Besøksrommet hadde ingen TV, slik at det ikke var mulig å se en film eller spille dataspill med barn eller andre besøkende. Dette vanskeliggjør aktiviseringsmulighet for eldre barn og ungdom under besøkene.

Fengselet har ikke en egen besøksleilighet. Tilsynsrådet mener at gode besøksfasiliteter er særlig viktig ved Bredtveit fengsel, siden det ikke finnes kvinnefengsler nord for Bergen, og flere innsatte kan ha barn med lang reisevei til Oslo. Fengselet informerte om at de skal få en besøksleilighet når de får nye lokaler. Tilsynsrådet vil følge med på dette.

Fengselet hadde en barneansvarlig som også var barneansvarlig i Bredtveit fengsel, avdeling høy sikkerhet.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- legger til rette for å gjennomføre besøk og videbesøk på dagtid så lenge det ikke kan tilbys et reelt sysselsettingstilbud.
- anskaffer et bredere utvalg leker, samt en tv med DVD-spiller og spillkonsoll, til besøksrommet.
- ser etter muligheter for å bruke sivilsamfunnet til å tilby overnattingsbesøk.

2.9. Tilbakeføring

2.9.1. BRIK-kartlegginger og overføring til andre enheter

BRIK står for «Behovs- og ressurskartlegging i kriminalomsorgen» og innebærer en kartlegging av domfeltes behov for tiltak med sikte på å lette tilbakeføring til et kriminalitetsfritt liv.[21]

En av BRIK-kartleggingene som Tilsynsrådet har fått innsyn i skiller seg positivt ut, ved at den er grundigere utført og gir et tydeligere bilde av den innsatte. Det fremstår som om betjenten har gitt den innsatte god tid til å snakke, og notert ned alt som ble sagt.

[20] Straffegjennomføringsloven § 32 andre ledd tredje punktum.
[21] Forskrift om forsøksprosjekt om kartlegging av domfeltes behov § 1.

Tilsynsrådet har også fått innsyn i mer sparsomme BRIK-kartlegginger der det ikke er blitt benyttet tolk selv om hovedspråket/morsmålet til den innsatte ikke var norsk.[22] Tilsynsrådet stiller spørsmål ved om kartleggingen ville blitt grundigere om fengselet hadde benyttet en tolk i samtalen.[23]

Det er viktig at det avklares nødvendige tiltak for å sikre en god løslatelse og at planen følges opp fortløpende frem til løslatelse eller overgang til annen enhet i Kriminalomsorgen. Tilbakeføringskoordinator har det overordnede ansvaret for BRIK-kartleggingene. Som ledd i dette arbeidet sendes det månedlig ut en oversikt over innsatte som bør kartlegges, slik at kartleggingene kan følges opp av de ansvarlige enhetene.

I 2025 ble tre innsatte overført fra fengselet til soning med elektronisk kontroll. Seks innsatte ble overført til overgangsbolig, og to innsatte fikk innvilget soning i institusjon. Fengselet oppgir at de har et godt samarbeid med friomsorgen i Oslo og Akershus.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- styrker BRIK-kartleggingene.

2.9.2. Kontaktbetjentordningen

Bredtveit fengsel oppga at alle innsatte ble tildelt to kontaktbetjenter, en primær og en sekundær. Tilsynsrådet oppfattet at ikke alle innsatte visste hvem som var deres kontaktbetjent. Fengselet erkjente at det ikke var sikkert at alle de innsatte visste hvem som var sine kontaktbetjenter. Vi fikk også informasjon om at kontaktbetjentene i ulik grad involverer seg i tilbakeføringsarbeidet til den innsatte, for eksempel ved å veilede om prøveløslatelse, frigang og muligheten for å sone med elektronisk kontroll.

Kontaktbetjenten har en viktig rolle ved å følge de innsattes soningsprogresjon, legge til rette for god rehabilitering og være det første bindeleddet mellom hver enkelt innsatt og fengselet. Når innsatte ikke får kontakt med kontaktbetjenten sin kan dette forsinke deres soningsprogresjon og rehabilitering.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- sikrer at alle innsatte vet hvem som er deres kontaktbetjenter.
- styrker kontaktbetjentenes arbeid med de innsattes tilbakeføring til samfunnet.

2.9.3. Frigang

Som en del av soningsprogresjonen er det flere lavsikkerhetsfengsler som jobber for at innsatte skal kunne ha frigang på dagtid for å gå på jobb. Dette var ikke tilfelle på Bredtveit. Evnen til å forsørge seg selv er av stor betydning for å redusere sannsynligheten for at innsatte begår ny kriminalitet etter soning.

[22] Kartleggingen ble gjennomført på et annet tidspunkt enn da avdeling B2 har oppgitt at de brukte tolk.
[23] Se punkt 2.2.3.

Fengselet oppga at kriminalomsorgen region øst har innvilget dispensasjon for noen av kravene for å innvilge de innsatte frigang. Fengselet fikk adgang til å innvilge søknader om frigang selv om de innsatte ikke hadde sonet en tredjedel av soningstiden sin.[24] Tilsynsrådet har imidlertid fått innsyn i søknader om frigang som er avslått fordi den innsatte ikke hadde sonet en tredjedel av soningstiden sin. Tilsynsrådet er kjent med at det foreligge særlige og tungtveiende grunner for å kunne gjøre unntak fra vilkårene for frigang. Samtidig presiserer vi at det er viktig at det foretas helhetlige og individuelle vurderinger, den den innsattes behov og muligheter for aktivitet i fengselet hensyntas.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- jobber for et samarbeid med nærliggende arbeidsplasser, eventuelt hjelper de innsatte med å skaffe seg jobb på egenhånd.
- gjør en ny vurdering av alle søknader som er blitt avslått fordi den innsatte ikke har sonet en tredjedel av soningstiden sin.

Tilsynsrådet ber om tilbakemelding på

- når fengselet fikk dispensasjon fra kravet om å ha måtte sonet en tredjedel av soningstiden for å innvilges frigang.

2.9.4. Saksbehandling

Bredtveit fengsel oppga at normal saksbehandlingstid på søknader var fire uker, og at de innsatte mottok midlertidig svar dersom saksbehandlingstiden gikk utover dette.[25]

Tilsynsrådet fikk imidlertid informasjon om at flere innsatte måtte vente over fire uker på å få svar på sine søknader. I et av vedtakene som Tilsynsrådet fikk innsyn i, gikk det nesten tre måneder fra søknaden ble levert til søknaden ble avslått, uten at den lange saksbehandlingstiden var kommentert i vedtaket.

Kriminalomsorgen er ansvarlig for å bistå de innsatte slik at de kan «vareta sitt tarv».[26] I tillegg til dette skal kriminalomsorgen ved behandling av søknader «påse at saken er så godt opplyst som mulig».[27] Dette innebærer en plikt til å innhente dokumentasjon som er nødvendig for sakens avgjørelse.[28] Slik innhenting kan entes gjøres av kriminalomsorgen selv eller i samarbeid med den innsatte.

Tilsynsrådet har fått innsyn i søknader som er avslått på grunnlag av at den innsattes behov ikke er tilstrekkelig godt dokumentert. Tilsynsrådet stiller derfor spørsmål ved om saken var «så godt opplyst som mulig». Tilsynsrådet vil også påpeke at innsatte i liten grad selv har mulighet til å sette seg inn i regelverket, og være kjent med hvilken dokumentasjon

[24] Forskrift om straffegjennomføring § 3-14 tredje ledd, jf. første og andre ledd.
[25] Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 11 a
[26] Forvaltningsloven § 11 første ledd andre punktum.
[27] Forvaltningsloven § 17 første ledd første punktum.
[28] NUT 1958: 3 s. 161.

kriminalomsorgen har behov for, i forkant av behandlingen av søknaden. Kriminalomsorgen må derfor veilede de innsatte om dette.

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- reduserer saksbehandlingstiden for henvendelser fra de innsatte.
- styrker veilednings- og utredningsarbeidet i saksbehandlingen.

3. Tilsynsrådets anbefalinger

Tilsynsrådet mener at Avdeling B2 må sørge for at innsattes rettigheter og velferd ivaretas, uavhengig av overordnede rammebetingelser. Våre anbefalinger og punkter vi ønsker tilbakemelding på gjentas her:

Overordnet om fengselet

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for god hygiene på avdelingen, særlig der det oppbevares mat.
- finner mer respektfulle måter å omtale innsattpopulasjonen.

Innsatte med funksjonsnedsettelser

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for å kunne ta imot innsatte med funksjonsnedsettelser.

Innsatte med behov for tolk

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- sikrer at innsatte som ikke kan kommunisere med fengselet på norsk, forstår innholdet i vedtak og informasjon fra fengselet. I den utstrekning det er nødvendig, må Bredtveit fengsel benytte tolk.

Brukermedvirkning

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- styrker kontaktutvalget.
- gir innsattrepresentanten ansvaret for å skrive referat fra møtene.
- får ansvaret for å gi en skriftlig tilbakemelding etter hvert møte med kontaktutvalget.
- sikrer at de innsatte inkluderes i arbeidet med å finne og utvikle en ny lokasjon for avdeling B2.

Arbeidsdrift

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for å tilby mer omfattende og mer meningsfylt sysselsetting.
- sikrer en vikarordning slik at sysselsettingen avlyses sjeldnere.

Skole

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- styrker de innsattes muligheter til å ta høyere utdanning.

Andre aktiviteter

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- bedrer tilgangen til uteområder.
- sikrer oppfølging av innsatte som ikke deltar i fellesskap.

Mattilbudet

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- innfører selvforpleining.

Rusprøver og reaksjoner

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- vurderer om det er nødvendig å sette ruskontroll som vilkår for alle permisjoner.

Om selvdrapsrisiko og selvdrap

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- så langt som mulig følger opp innsatte med forhøyet selvdrapsrisiko uten å overføre til fengsel med høyere sikkerhetsnivå.

Tilgang til helsetjenester

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- arbeider for at ingen fremstillinger, og spesielt helserelaterte fremstillinger, skal bli avlyst.

Ringetid

Tilsynsrådet ber om tilbakemelding på

- om det er mulig å gi de innsatte tilgang til enkle mobiltelefoner i stedet for å bruke telefonene fra Wind.

Besøk

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- legger til rette for å gjennomføre besøk og videbesøk på dagtid så lenge det ikke kan tilbys et reelt sysselsettingstilbud.
- anskaffer et bredere utvalg leker, samt en tv med DVD-spiller og spillkonsoll, til besøksrommet.
- ser etter muligheter for å bruke sivilsamfunnet til å tilby overnattingsbesøk.

Tilbakeføring

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- styrker BRIK-kartleggingene.

Kontaktbetjentordningen

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- sikrer at alle innsatte vet hvem som er deres kontaktbetjenter.
- styrker kontaktbetjentenes arbeid med de innsattes tilbakeføring til samfunnet.

Frigang

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- jobber for et samarbeid med nærliggende arbeidsplasser, eventuelt hjelper de innsatte med å skaffe seg jobb på egenhånd.
- gjør en ny vurdering av alle søknader som er blitt avslått fordi den innsatte ikke har sonet en tredjedel av soningstiden sin.

Tilsynsrådet ber om tilbakemelding på

- når fengselet fikk dispensasjon fra kravet om å ha måtte sonet en tredjedel av soningstiden for å innvilges frigang.

Saksbehandling

Tilsynsrådet anbefaler at Bredtveit fengsel, avdeling B2

- reduserer saksbehandlingstiden for henvendelser fra de innsatte.
- styrker veilednings- og utredningsarbeidet i saksbehandlingen.

4. Tilbakemelding og oppfølging

Bredtveit fengsel, avdeling B2 har fått mulighet til å kommentere faktaopplysningene i rapporten innen 09.07.2026. Fengselet er bedt om å redegjøre for sin oppfølging av rapportens anbefalinger innen 24.08.2026, som vil publiseres sammen med rapporten.